

1.

„To ty jsi jiný,“ řekla Ann Lindellová.

Ošoupaná fráze, obnošené slovo, to jistě, ale jiné nebylo.

„To je dobře?“

Anders Brant ležel se zavřenýma očima, jednu ruku měl položenou přes břicho, druhou si zezadu podpíral krk. Pozorovala ho. Tmavé, potem splepené vlasy na spáncích, chvějící se víčka, která v ranním světle nabrala rudofialový odstín, zarostlá brada – „to je za trest, pořád se musím holit,“ řekl jednou, když ji poškrábal.

Nebyl to žádný silák. Jen o trochu vyšší než ona, s chlapeckým tělem, které ho dělalo mladším než na čtyřiačtyřicet, jež mu bude v srpnu. Od pupíku dolů se mu klikatil tmavý kudrnatý proužek, podobající se otazníku.

Obličej měl těžký a trochu nezřetelný, kromě okamžiků, kdy se usmíval. To byl plný života. Možná že to byla jakási lehkost, která vzbudila její zájem. Když ho pak poznala víc, obraz se zkomplikoval. Právě v tom byl jiný. Často bezstarostný a trochu uličnický, ale současně v něm byl žár, jenž mu občas pronikl do pohledu a přiměl jeho ruce gestikulovat. V takových chvílích bezstarostný nebyl. Pozorovala jeho uvolněnost a napadlo ji, že jí svým založením trochu připomíná Sammyho Nilssona, kolegu, jemuž jedinému se dokázala svěřit a diskutovat s ním i o jiných věcech než jen pracovních.

„Nevím,“ odpověděla hlasem osudovějším, než by si přála, a připadala si trapně.

Ale asi to pochopil: zamilovala se. Dosud ani jeden z nich nic takového nenaznačil.

Bylo to dobře? Byl úplně jiný než všichni muži, které v životě poznala. Moc jich vlastně nebylo. Se dvěma měla delší vztah, s Rolfem a Edvardem, a pak několik kratších románků, ale těch několik dosavadních týdnů s Andersem Brantem s ní pořádně zamávalo.

Poprvé po dlouhé době si připadala žádoucí. Netajil se tím, jak po ní touží, dokázal jí zavolat do práce a šeptat do sluchátka takové věci, až oněměla, a když se pak setkali, přitáhl si ji k sobě silnýma rukama navzdory svému křehkému tělu. Někdy se bránila, bála se, aby je nepřekvapil Erik, a z počátku se děsila i rekcí vlastního těla, jako by dělali něco nedovoleného.

„Objímat se není nebezpečné,“ říkával, „uvolni se.“

Obskakoval ji a povídal si s ní. Nikdy její byt nebyl naplněn tolika slovy. Nemluvil o tom, co bylo nebo bude, ale o tom, co je právě teď. Neochotný říct cokoli o svém dřívějším životě a nikdy ani slovo o svých plánech nebo snech.

Ann o jeho rodině věděla jen tolik, že byl nejstarší ze čtyř dětí a že jeho matka bydlí někde v jižním Švédsku. Otec před lety zmizel a nebylo jasné, jestli žije. Když se ho na to zeptala, zamumlal jen něco v tom smyslu, že „ten chlap byl děsně otravný“.

Máloco ho překvapilo. Fakta o jejím životě vzal na vědomí, ale bez projevení hlubšího zájmu, a její zážitky nespojoval se vzpomínkami z vlastního života.

Nejaktivnější byl, když se spolu dívali na večerní televizní zprávy. Ty ho dokázaly vzrušit nebo ho přiměly k cynickému výsměchu. Jeho kolegové novináři, kteří podle něho neodváděli pořádnou práci, si vysloužili posměšné, někdy nenávislné komentáře.

Navzdory svérázně lhostejnosti k privátním záležitostem byl ale u ní, nikdy ji nenudil a nikdy si nepřipadala přehlížená. Bez zábran vklouzl do jejího života. Líbilo se jí to.

Kontrast oproti jejímu, tolik let pravidelně nalinkovanému životu, by byl příliš velký, kdyby ji dobýval přehnaným vyznáním lásky a stavěním vzdušných zámek.

Zdálo se přirozené, že budou stále spolu.

Občas si u něho povšimla jakéhosi neklidu. Zmlkl a přestal se koncentrovat, v takové chvíli ji málem odmítal, i když ani slovem nenaznačil podráždění. Několikrát ji nechal jen tak sedět na gauči nebo u kuchyňského stolu a vyšel na balkon. Jen tam ho viděla kouřit, úzké doutníky si vychutnával s přivřenýma očima, opřený do proutěného křesla, které jí kdysi daroval Edvard. Chápala, že v takových chvílích si přál být sám.

Po kouření si vždycky vyčistil zuby, to se jí také líbilo. „Musím odjet,“ ozval se. „Budu pryč asi týden nebo dva.“ Vyskočil z postele, rychle se oblékl a byl pryč.

2.

Místo bylo stejně mizerné jako nejspíš i život toho mrtvého. Nepříjemné, studené, větrné, bez nejmenšího půvabu. Travniny, které se snažily prorůst hrubým šterkem, vykazovaly nedostatek chlorofylu, byly suché a bídné. Bohem zapomenutý kraj, rostlinné Guantánamo.

Ola Haver si byl jistý, že i ti dělníci, co tu před časem pracovali, armovali, odlévali a šterkovali, zapomněli, že tu někdy byli. Nebylo nic, na co tady mohli být hrdí.

Jeho otec jednou takovou myšlenku vyslovil, když spolu projížděli kolem viaduktu a jeho křížení s polní cestou. Otec tehdy bez důvodu přibrzdil a zastavil na kraji silnice.

„Je to podělané místo,“ odfrkl si a s opovržením hleděl na kamenitý násep.

Vyprávěl mu pak, že tu před mnoha lety pracoval na stavbě viaduktu, ale pak na to raději chtěl zapomenout. To bylo poprvé, co ho Ola Haver slyšel mluvit negativně o nějaké práci. Jindy býval otec vždycky hrdý na všechny domy a stavby, na nichž pracoval.

Právě na takovém místě ležel u Haverových nohou ten ubožák. Otočený na břicho, s rozbitou lebkou a rozhozenými údy, jako by byl vyhozen do vzduchu a okamžitě brutálně sražen k zemi. Jako člověk, kterému se neotevřel padák.

Ola Haver ho pozoroval a přemýšlel. Proč právě zde? Kdy a jak? Snažil se z mrtvého něco vyčíst. Ruce ve šterku, odřené klouby, mastné vlasy zcuchané v týle, šněrovací boty nedbale zavázané barevnými tkaničkami, flekaté kalhoty. V pŕlce obličeje, která byla podivně otočená nahoru, četl zoufalství. Haver si říkal, že ta nepřirozená poloha byla způsobena tím, že se mrtvý v posledním okamžiku života snažil natočit hlavu tak, aby pohlédl k nebi. Byl věřící? Taková iracionální myšlenka mu přišla na mysl a přál si, aby tomu tak skutečně bylo. Dívat se k nebi. I pokud ten mrtvý byl nenapravitelný hříšník, Bůh se jistě slitoval nad mužem, který takto hanebně zemřel, o tom byl Haver přesvědčen.

Jak byl asi starý? Odhadem kolem pětáctyřiceti. V jeho kapsách nenašli peněženku ani nějaký doklad, který by mohl určit jeho identitu.

A proč právě tady? Možná proto, že i jeho život vypadal podobně. Bydlel snad nedaleko? Asi o sto metrů dál stála nějaká stavební bouda, třeba to bylo jeho bydliště?

A kdy? Odhadoval, že mrtvý tu leží už aspoň čtyřiaadvacet hodin. Potvrdí jim to ve zprávě.

Nad tím místem se mu jako temný stín zjevoval přelud jeho otce. Často, podle svého názoru až příliš často, na něho a jeho nečekanou smrt myslel. Skoro nikdy o něm nemluvil, ale trápilo ho pomyšlení, že teď už sám žil déle než otec.

V pozadí zaslechl hovor techniků. Morgansson byl ten hlučnější. Johannesson toho jako obvykle moc nenamluvil. Haver stál příliš daleko, aby rozuměl tomu, o čem si povídají.

Allan Fredriksson se tu zdánlivě bezcílně potuloval. Možná hledá nějaké vzácné byliny, pomyslel si trochu popuzeně. Kolega se vyznačoval bezmezným zájmem o přírodu. Dokonce i na místě vraždy odhadoval, registroval, systematizoval a přicházel s nepochopitelnými komentáři o životě rostlin a živočichů. Uvnitř místností nebo ve veřejných lokálech vypadal nesvůj. Nejlépe mu bylo venku, třeba i na takovém odlehklém ošklivém místě. Rostlinám a hmyzu to bylo jedno. Vždycky se mohly něčeho chytit a Fredriksson zřejmě také.

Ola Haver čím dál víc nenáviděl Fredrikssonovu schopnost přenést se přes to hluboce nelidské v každém zločinu, který vyšetřovali, a tiše pozorovat přírodu. To přece nebylo normální. Smrt byla pro Olu Havera tak významnou událostí, že ji nic nesmělo narušit. Pokaždé když stál před mrtvým tělem, myslel na svého otce. Fredriksson naopak mluvil o pučícím životě, datlech, bezpočetných insektech nebo o tom, na čem právě jeho oko spočinulo. Haver propadal depresi, zatímco Fredriksson ožil.

Třeba mu jen závidím? napadlo Havera, když pozoroval Fredrikssonovu sehnutou postavu. Jak vítr nabýval na síle, kolegův tenký rozepnutý plášť poletoval kolem jeho hubené postavy.

Třeba bylo naopak povzbudivé, že Fredriksson nacházel život a jeho budoucnost i v nejhnusnějším prostředí? Haver měl špatné svědomí. Kdo jsem, abych ho mohl soudit? Fredriksson není ani lepší, ani horší policista než my všichni ostatní, proč tedy odsuzovat jeho zájem o přírodu? Je to nejspíš jeho způsob, jak pochopit skutečnost a udělat si ji snesitelnější.